

UNDERSÖKNING AV BETYDANDE MILJÖPÅVERKAN

Tillhörande detaljplan för del av

MARBÄCK 2:12 m.fl.

MARBÄCK, HALMSTADS KOMMUN

Utökat förfarande, KS 2021/00135
Samhällsbyggnadskontoret 2021-03-25

LAGAR OM MILJÖBEDÖMNINGAR AV PLANER OCH PROGRAM

Enligt de lagar som gäller för miljöbedömningar av planer och program (Miljöbalken 6 kap och Plan- och bygglagen 4 kap 34 §) skall kommunen genomföra en strategisk miljöbedömning för alla detaljplaner och planprogram som kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Undersökningen av betydande miljöpåverkan är den analys som leder fram till ställningstagandet om en miljöbedömning behöver göras eller inte.

En förutsättning för att en detaljplan skall kunna handläggas med standardförfarande är att undersökningen leder fram till att det inte krävs en strategisk miljöbedömning.

DETALJPLANENS SYFTE OCH HUVUDDRAG

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra ca 50-60 nya bostäder med tillhörande infrastruktur i Marbäck. Planförslaget tillåter också uppförande av en förskola. Bebyggelsen ska utformas med hänsyn till platsens natur- och kulturmiljövärden.

Planområdet ligger i Marbäck, ca 12 km öster om centrala Halmstad och omfattar ca 85 000 kvm (8,5 ha), fördelat på två ungefär lika stora delar: en del i öster norr om väg 647 och en del i väster, söder om vägen. I planområdet föreslås också Marbäck 2:38 ingå, för att möjliggöra ett kommunalt övertagande av gatumarken. Övriga delar av befintligt bostadsområde ingår inte. Planområdet omfattar inte heller väg 647, där Trafikverket är väghållare.

Bebyggelsen föreslås uppföras som enfamiljshus och mindre flerbostadshus/radhus i en till två våningar. Lokalgator ansluter via väg 647. Placering av förskola möjliggörs i anslutning till korsningen mellan väg 647 och Bruksvägen och område för busshållplats på korsningens östra sida. Korsningen och busshållplatsen ingår inte i aktuellt planområde.

I samband med planarbetet kommer frågor kring buller, dagvatten, arkeologi, kultur- och naturmiljö samt i vissa delar geoteknik särskilt att behöva utredas.

STÄLLNINGSTAGANDE

Kommunen bedömer att ett genomförande av planen inte kan antas innebära betydande påverkan på miljön, människors hälsa och säkerhet eller hushållningen med mark, vatten och andra resurser.

Till grund för ställningstagandet ligger en bedömning gjord enligt Miljöbedömningsförordning (2017:966).

UNDERSÖKNING AV BETYDANDE MILJÖPÅVERKAN

Nuvarande markanvändning

Planområdet är idag obebyggt och utgörs av mer eller mindre övergiven och delvis igenvuxen ängs- och jordbruksmark uppdelad i två delytor på norra respektive södra sidan om väg 647. I det västra området ingår ett äldre grustag. Inom planområdet finns en del större träd samt en björkallé längs vägen. Vidare finns ett antal odlingsrösen inom planområdet och en stenmur längs vägen. I planen ingår befintlig gemensamhetsanläggning-gata (Marbäck 2:38).

Översiktsplan och andra pågående projekt

Marbäck ingår enligt gällande översiktsplan Framtidsplan 2030 i utpekad stråk längs Fylleåns dalgång. Här konstateras att det ”finns potential att utveckla landsbygden och tätorterna på ett sådant sätt att inlandet stärks som mål för rekreation och turism”.

I samrådshandling för ny översiktsplan, Framtidsplan 2050, anges också att Marbäck ska utvecklas som bostadsort genom nytt område som binder ihop orten och omvandling av den gamla bruksmiljön.

I anslutning till planområdet pågår arbete med ny detaljplan för bostäder kring f.d. Marbäcks bruk. De båda detaljplanerna bedrivs som separata planuppdrag men samordnas för att säkerställa en god utveckling av Marbäck som helhet.

Platsens betydelse

Nedan följer en beskrivning av områdets känslighet och vilken påverkan ett genomförande av detaljplanen förväntas ha på området. I de fall båda vänsterspalterna blir ikryssade innebär planen sannolikt en betydande miljöpåverkan (området är känsligt och påverkan är stor), medan kryss i båda högerspalterna innebär att miljöpåverkan är liten (området är inte känsligt och påverkan är liten).

FAKTOR	KÄNSLIGHET		PÅVERKAN			KOMMENTAR
	Känsligt	Okänsligt	Stor	Medel	Liten	
	Områdets känslighet		Påverkan på programområdet vid ett genomförande av detaljplanen			
	Känsligt	Okänsligt	Stor	Medel	Liten	
Platsens betydelse						
Internationella konventioner, Natura 2000, Unesco, Världsarv m.m.		X			X	Inga internationella konventioner finns utpekade inom planområdet. Planområdet har ytvattenavrinning söderut mot Fylleån, som är Natura 2000-område och därmed omfattas av riksintresse enligt 4 kap. 8 § miljöbalken. Dagvatten inom planområdet ska tas om hand på ett sätt så att Fylleån inte påverkas negativt.
Miljöbalken 3 kap: Grundläggande bestämmelser för hushållning med mark och vatten.	X			X		§1: lämplighet, god hushållning, §2: opåverkade områden skyddas, §3: ekologiskt känsliga områden skyddas, §4: jordbruks- och skogsmark, §5: område för yrkesfiske och vattenbruk skyddas, §7-9: värdefulla ämnen och material, industri och energi, försvaret Marken är lämplig för byggnation i när anslutning till befintlig bebyggelse. Dagvattenhantering och geotekniska förhållanden behöver beaktas. Området utgör inget opåverkat eller ekologiskt känsligt område. Marken skulle återigen kunna användas som jordbruksmark/betesmark men har en begränsad storlek som påverkar en sådan rationalitet. Delar av planområdet är utpekade för landsbygdsutveckling i strandnära läge och Marbäck pekas i gällande översiktsplan ut som en lämplig ort att förtäta för att stärka utvecklingen i inlandet, med goda förbindelser till Halmstad. Planområdet ligger inom vattenförekomst Fylleån (Mynningen-Breareds-sjön) samt preliminär grundvattenförekomst Marbäck.
Miljöbalken 3 kap 6§ och 4 kap § 1 och 2: Natur-, kulturvärden och friluftsliv	X			X		Hela planområdet ligger inom riksintresse för friluftslivet enligt 3 kap 6 § MB. Södra delen av planområdet omfattas av riksintresse för naturvård enligt 3 kap. 6§: Simlångsdalen-Tönnersjöheden. Riksintresset är knutet till miljön runt Fylleån och planläggningen kan anpassas avseende tillgänglighet friluftsliv och naturmiljö.
Miljöbalken 4 kap 6§: Vattenkraft (gäller endast Fylleån)		X			X	Detaljplanen ligger norr om Fylleån. Ån ingår inte i planområdet.

FAKTOR	KÄNSLIGHET		PÅVERKAN			KOMMENTAR
	Känsligt	Okänsligt	Stor	Medel	Liten	
	Områdets känslighet		Påverkan på programområdet vid ett genomförande av detaljplanen			
		X			X	Planområdet omfattas av följande skydd: <u>Strandskydd</u> För Fylleån i anslutning till planområdet gäller generellt strandskydd om 100 meter. Delar av planens västra område ligger inom detta strandskydd, dock avskilt från vattnet av Bruksvägen. Delar av planområdet ingår i utpekat LIS-område, med motiveringen att Marbäck har utmärkta kollektivtrafikförbindelser och att området redan är ianspråktaget. Hänsyn till kulturmiljön bör dock tas. Åtgärder kräver också först en lösning av avloppshanteringen.
		X			X	<u>Vattenskyddsområde</u> Detaljplanen omfattas inte av vattenskyddsområde.
		X			X	<u>Naturreservat</u> Detaljplanen omfattar inga naturreservat.
	X			X		<u>Biotopskydd</u> En naturvärdesinventering har genomförts och konstaterat att det inom området finns sex odlingsrösen, tre alléer och tre stenmurar som omfattas av det generella biotopskyddet samt ett grustag som klassas som naturvärdesobjekt klass 3. Planförslaget har förutsättningar att anpassas till dessa.
Byggnads- och fornminnen		X			X	Inom området finns inga kända byggnads- eller fornminnen. En arkeologisk utredning är beslutad (Dnr: 431-6855-2020).
Kulturhistorisk miljö	X			X		En kulturmiljöutredning har genomförts. Hallandsinventeringen (Kulturmiljö Halland, 2005-2009) pekade ut sju byggnader i Marbäck. En av dessa, disponentvillans ekonomilänga, ligger inom planområdet och har klass B, dvs högt värde av främst regional betydelse.
Naturområde i ÖP-Framtidsbild 2030, naturvärden, rödlistade arter		X		X		En naturvärdesinventering har genomförts. I området har enstaka rödlistade arter (hårginst) och enstaka signalarter (toppvaxskivling) identifierats, liksom objekt som omfattas av generell biotopskydd. Dessa avses bevaras vid planens genomförande.

FAKTOR	KÄNSLIGHET		PÅVERKAN			KOMMENTAR
	Känsligt	Okänsligt	Stor	Medel	Liten	
	Områdets känslighet		Påverkan på programområdet vid ett genomförande av detaljplanen			
	X			X		Del av västra planområdet omfattar en sluttning i vilken ett mindre grustag ligger. En geoteknisk undersökning kommer klargöra lämpliga grundläggningsförhållanden för bebyggelsen i denna del samt avstånd till denna.
Påverkan på människors hälsa och säkerhet. Risk för buller, luftföroreningar m.m.		X			X	<u>Luftkvalitet</u> Planförslaget innebär en ökning av antalet bostäder och därmed ökade trafikflöden i Marbäck. Ökningen bedöms inte kunna försämra luftkvaliteten.
		X		X		<u>Trafik, buller</u> Buller och risker från väg 25 som går norr om planområdet ska beaktas i planarbetet. Väg 25 är transportled för farligt gods. En översiktlig beräkning har visat att bebyggelsen behöver ligga på ett skyddsavstånd på 35 meter från tänkt fasad till närmsta väggkant för att klara 60dBA (riktvärde vid fasad) Riktvärde för uteplats 50dBA klaras på ett skyddsavstånd om 105 meter därför kommer bebyggelsen i detta läge placeras med uteplats åt söder.
		X			X	<u>Radon</u> Marken klassas som lågradonmark/normalradonmark.

FAKTOR	KÄNSLIGHET		PÅVERKAN			KOMMENTAR
	Områdets känslighet		Påverkan på programområdet vid ett genomförande av detaljplanen			
	Känsligt	Okänsligt	Stor	Medel	Liten	
	X				X	<p><u>Vattenkvalitet</u> Planområdet har ytvattenavrinning till Fylleån med höga naturvärden (Natur 2000). Området vilar på sand och grusförekomster vilket kan motivera en försiktighet kring hur dagvattnet fördröjs och avleds om infiltration grundvattenbildning ska fortgå.</p> <p>Eftersom Fylleån utgör recipient för dagvatten ska dagvattenlösningen inte orsaka att en förbättring av aktuell status äventyras med avseende på både MKN för ytvatten och grundvatten.</p> <p>Fylleån omfattas även av MKN för fisk- och musselvatten.</p> <p>En dagvattenutredning kommer att klargöra hur omhändertagandet av dagvattnet löses och föreslå en lämplig placering för fördröjning för att klara MKN.</p>
<p>Risk för olyckor</p> <p>Skred, ras, översvämning</p>		X		X		<p>I enlighet med Riskanalys av farligt gods i Hallands län 2011:19 anges att ett bebyggelsefritt basavstånd på 30 meter gäller för väg 25 samt att 100 meter gäller för tätort /småhusbebyggelse som basavstånd. Ett reducerat avstånd kommer att krävas för att kunna bebygga planområdets östra delar.</p> <p>En äldre grustäkt finns i planens sydvästra del. För att säkerställa att denna inte påverkas av framtida markbelastningar samt klargöra de geotekniska förhållandena inom planområdet kommer en geoteknisk utredning att genomföras.</p>
Förorenad mark		X			X	Inga kända förekomster av förorenad mark finns inom området.
Landskapsbild	X			X		Planförslaget innebär att idag obebyggda ytor planeras och bebyggs. Bebyggelsen ska uplacers och utformas med hänsyn till platsens natur- och kulturhistoriska värden och tillvarata existerande kommunikationsstrukturer och utblickar.

EFFEKTER PÅ MILJÖKVALITETSNORMER OCH MILJÖMÅL

Nedan följer effekter av planens genomförande på miljö kvalitetsnormer och miljömål.

Planläggningen får inte leda till att kommunen riskerar att överträda miljö kvalitetsnormerna utan ska så långt som möjligt sträva mot att uppfylla miljömålen och förbättra miljö kvalitetsnormerna.

Effekter på miljö kvalitetsnormer och miljömål	
Miljö kvalitetsnormer för luft	Planförslaget innebär en ökning av antalet bostäder och därmed ökade trafikflöden i Marbäck. Ökningen bedöms inte försämra luftkvaliteten.
Miljö kvalitetsnormer för buller	Planförslaget innebär en ökning av antalet bostäder och därmed ökade trafikflöden i Marbäck. Ökningen bedöms inte vara betydande nog för att påverka MKN för buller negativt. Marbäck är inte utpekad inom Halmstads kommunen som ett bullerstört område.
Miljö kvalitetsnormer för vatten	Planförslaget bedöms inte försämra vattenkvaliteten i recipienten Fylleån avseende grundvattnet. Gällande ytvattnet behöver dagvattenlösningen inom området inte äventyra att MKN uppnås vilket bedöms vara möjligt. Avseende fisk- och musselstatuen är det oklart hur Fylleåns vatten klarar rikt- och gränsvärden men föreslagen dagvattenlösning behöver hantera detta.
Nationella miljömål	Planförslaget påverkar uppfyllandet av följande miljömål:
- Begränsad klimatpåverkan	Föreslagen bostadsutbyggnad i anslutning till befintliga bostäder ökar underlaget för kollektivtrafiken i området. Gång- och cykelbana avses byggas ut genom hela planområdet och ansluta till cykelleden Banvallsleden mellan Halmstad och Karlshamn.
- God bebyggd miljö	Föreslagen utbyggnad med bostäder och infrastruktur innebär att Marbäck kompletteras och förtäts med olika bostadstyper. Området har både närhet till natur och landsbygd och pendelavstånd till centrala Halmstad. Bebyggelsen utformas med nödvändig klimatanpassning och i samspel med platsens kulturhistoriska värden och befintliga struktur.
- Frisk luft	Föreslagen utbyggnad av bostäder i anslutning till befintlig bebyggelse ökar underlaget för kollektivtrafiken i området. Gång- och cykelbana avses byggas ut genom hela planområdet och ansluta till cykelleden Banvallsleden mellan Halmstad och Karlshamn.
- Myllrande våtmarker	Ingen våtmark bedöms beröras av planförslaget.
- Levande sjöar och vattendrag	Dagvatten avses omhändertas inom detaljplanen. Dagvattenhantering kommer att utredas och utformas för att inte innebära negativ påverkan. Planområdet avses anslutas till kommunal infrastruktur för dagvatten. Det bedöms inte finnas hinder ur kapacitetssynpunkt att via nya ledningar ansluta tillkommande bebyggelse till detta system.
- Hav i balans samt levande kust och skärgård	Huvudrecipienten Fylleån når havet ca 13,5 km från Marbäck. Dagvatten avses omhändertas inom detaljplanen. Dagvattenhantering kommer att utredas och utformas för att inte innebära negativ påverkan på Fylleån med huvudrecipient Laholmsbukten.
- Grundvatten av god kvalitet	Planförslaget bedöms öka risken något avseende påverkan på grundvattnet eftersom delar av planområdet ligger inom genomsläpplig mark. Risken är knuten till föreslagen markanvändning bostäder där mindre och punktvisa begränsade utsläpp kan komma att förekomma.
- Ett rikt växt och djurliv	Identifierade naturvärden ska bevaras i så stor utsträckning som möjligt. Planförslaget innehåller både bevarade av gröna uppvuxna områden i plan och nya grönytor.
- Ett rikt odlingslandskap	Planen innebär att tidigare ängs- och jordbruksmark till viss del bebyggs. Orten Marbäck är i gällande översiktsplan angiven som LIS-område för bostadsutveckling. Identifierade alléer, odlingsrösen och stenmurar avses bevaras i så stor utsträckning som möjligt.

EFFEKTER AV TILLTÄNKT MARKANVÄNDNING

Nedan följer en beskrivning av effekter som kan ge upphov till betydande miljöpåverkan, och effekter med oklar miljöpåverkan som riskerar att vara betydande. Effekternas sannolikhet, varaktighet och komplexitet beskrivs också här.

Effekter av tilltänkt markanvändning	
Effekternas omfattning	Planförslaget innebär att idag obebyggd jordbruks- och naturmark bebyggs med främst bostäder. Antalet boende i Marbäck kommer därmed öka, liksom trafikmängder och andel hårdgjord yta vilket genererar ett större dagvattenflöde och risker knutna till om detta dagvatten är förorenat. Utvecklingen skulle kunna få konsekvenser för vattenkvaliteten i Fylleån i det fall ingen dagvattenhantering kommer till stånd. Effekternas omfattning med en fungerande hantering av dagvattnet bedöms däremot vara begränsad.
Effekternas sannolikhet	Planeringen ska med utgångspunkt i utredningar som genomförs i samband med planarbetet säkerställa ett omhändertagande av dagvattnet så att statusen på Fylleån inte äventyras. Sannolikheten att föroreningar når Fylleån bedöms därför bli mycket liten.
Effekternas betydelse och komplexitet	Om en föroreningspåverkan skulle ske på Fylleån kan detta få stora konsekvenser, med hög komplexitet med avseende på omkringliggande djur- och växtliv.
Effekternas varaktighet, vanlighet och reversibilitet	Utbyggnaden är varaktig och irreversibel och planläggningen förutsätter en dagvattenlösning som omhändertar föroreningarna så att dessa inte når Fylleån. Effekten kan variera beroende på typ av förorening men de föroreningar som kan bli aktuella knutet till dagvatten har oftast begränsad varaktighet. Föroreningsrisken från enskilda bostäder är ofta begränsad till enstaka ofta mindre och punktvisa mängder vid få tillfällen beroende på okunskap, exempelvis biltvätt på egen fastighet.

MEDVERKANDE TJÄNSTEMÄN

- Louise Järnek, planarkitekt Halmstads kommun
- Maria Carlsson, plankonsult WSP
- Anna-Kajsa Gustafsson, plankonsult WSP
- Britt-Marie Strandberg, miljö- och hållbarhetskonsult WSP

KÄLLOR

- Halmstads kommun webb-GIS: <https://karta.halmstad.se/>, 2021-03-18
- Boverket webb-GIS Riksintressen: <https://gis2.boverket.se/apps/js/www/riksintressen/>, 2021-03-18
- Naturvårdsverket webb-GIS <https://skyddadnatur.naturvardsverket.se/>, 2021-03-18
- <https://www.lansstyrelsen.se/halland/tjanster/publikationer/201119-riskanalys-av-farligt-gods-i-hallands-lan.html>
- Halmstad kommun hemsida <https://www.halmstad.se/upplevagora/friluftslivochnatur/cykelleder.1299.html>, 2021-03-18

(För websidor anges det datum då informationen hämtades.)

Samhällsbyggnadskontoret

Kajsa Sparring
Tf planchef

Louise Järnek
planarkitekt